

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2023–2024

Päiväkodin nimi: Herukan päiväkoti

Päiväkodin johtajan nimi: Juhani Jarva

Lukuvuosisuunnitelma on käsitelty henkilökunnan kanssa: 11/12/2023

Huoltajille esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma on luettavissa Herukan päiväkodin kotisivuilla.

Päivittäinen esiopetusaika on: 9–13

1. Laaja-alainen osaaminen esiopetuksessa

Tänä vuonna painopistealueina ovat tunnetaidot, sosiaaliset taidot, kaveritaidot ja omatoimisuus. Näitä taitoja opimme, kun opettelemme uusia asioita lähikehityksen vyöhykkeellä. Pettymyksensietokykyä harjoitellaan kaikissa arjen eri hetkissä. Kun omatoimisuustaidot kehittyvät, itsetunto ja luottamus kasvavat. Kielellisen tietouden vahvistaminen on perustana myös kaveritaitojen vahvistamiselle. Esiopetusvuotena riittelyyn ja sanavarastoon liittyvät asiat korostuvat.

Esiopetusryhmissä toteutetaan STEAM- pedagogiikkaa (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics, tutkiminen ja innovointi, kädentaidot ja rakentelu, taide, kirjallisuus ja musiikki, matematiikka, teknologia). Esiopetusryhmässä lapset itse luontaisesti ihmettelevät, miettivät ja pohtivat, ideoivat ja kokeilevat. Meri- teema on läheisyydellään läsnä Herukan päiväkodin arjessa, joten on luontaista tehdä yhdessä lasten kanssa siitä laaja-alainen STEAM- oppimiskokonaisuus.

2. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo esiopetuksessa

Tuemme lasta persoonana ja hyväksymme erilaisuuden. Huomioimme lapsen yksilönä, ja jokainen on hyvä sellaisena kuin on. On tärkeää, että jokaisella on tunne ryhmään kuulumisesta ja kaikki ovat yhtä arvokkaita. Ryhmään kuulumisen tunne on voimauttavaa ja tärkeää. Tärkeää on, että kehumme yksilöitä ja myös ryhmää. Me-henki on olennainen osa sitä. Kannustamme lapsia löytämään ja nauttimaan omista vahvuuksistaan. Tuemme lapsia oppimisen haasteissa ja ongelmissa sekä omien tavoitteiden saavuttamisessa.

Päiväkotimme kehitettäväksi teemoiksi tänä lukuvuotena valikoitui kaveri- ja tunnetaidot sekä monikulttuurisuus ja moninaisuuden sekä erilaisuuden hyväksyminen. Tavoitteina ovat leikkiympäristön monipuolistaminen sekä kaveri- ja leikki taitojen vahvistaminen, ja kielen kehityksen

tukeminen. Huomioimme toiminnan suunnittelussa ryhmien eri kulttuurit ja ihmisten erilaisuuden. Vahvistamme vuorovaikutusta perheiden kanssa ja lasten välillä, sekä kehitämme lasten yhteistyötaitoja, tarkoituksena oppia työskentelemään kaikkien kanssa.

3. Oppimisympäristö ja työtavat

Meillä on kaksi fyysisesti eri paikoissa sijaitsevaa esiopetusryhmää. Esiopetusryhmämme sijaitsevat alakoulun yhteydessä ja Herukan päiväkodissa. Huomioimme fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen oppimisympäristön. Fyysiset tilamme ovat hyvin erilaiset. Pidämme esiopetus- ja leikkiympäristön turvallisena ja oppimaan, hoksaamaan ja tutkimaan innostavina. Muokkaamme tiloja tarpeeseen sopivaksi, hyödynnämme myös toiminnan mukaan muuntuvia pienryhmiä. Välineitä ja materiaalia on saatavilla ja kannustamme lapsia kertomaan toiveitaan. Muutamme fyysistä ympäristöä toiveiden mukaan. Mahdollistamme runsaan ulkoilun ja lähiympäristössä liikkumisen ja hyödynnämme lähiympäristöä osana oppimistilanteita.

Käytämme Herukan päiväkodissa lähiympäristömme metsää ja Taskisen venesatamaa osana STEAM-projektimme “merellinen luonto” toteuttamista. Käymme näissä säännöllisesti tutkimassa mm. vuodenaikojen vaihtelua ja niissä tapahtuneita muutoksia. Lisäksi tutkimme erilaisia kasveja ja ympäristön eliöitä lasten mielenkiinnon kohteiden ja toiveiden mukaisesti. Päiväkodillamme on rakentumassa aiheeseen sopiva teemahuone, johon tulee näytille STEAM-projektimme aikaansaannoksia, jossa lapset voivat niitä ihastella ja niihin palata mm. ruokailun lomassa.

4. Lasten osallisuus

Lapsen tunne ryhmään kuulumisesta on tärkeää ja osa osallisuuden peruskivistä. Kummassakin esiopetusryhmässä mietitään yhdessä lasten kanssa yhteiset toimintasäännöt, jotka luovat perustan turvalliselle esiopetuspäivälle. Lasten osallisuus sääntöjen laatimisessa edesauttaa heidän sitoutumistaan niihin. Kasvattajina kuuntelemme lasta. Yhteiset projektit ja puuhut lähtevät lapsista käsin, heidän mielenkiinnonkohteistaan, vahvuuksistaan ja tuen tarpeistaan, jotta tulevat tehtävät olisivat juuri tämän ryhmän näköisiä. Kuuntelemme ja havainnoimme lasten kiinnostuksen kohteita ja hyödynnämme niitä opetuksessamme.

Lapset saavat tuoda ideoitaan ja ehdotuksiaan esille erilaisissa äänestyksissä, joissa lapset eivät pääse vaikuttamaan toisten valintoihin. Esimerkiksi erilaisten teema- ja juhlapäivien sisältö suunnitellaan täysin lasten toiveiden pohjalta ideoimalla, äänestämällä tai arpomalla, kuvatukea käyttämällä. Lapset pääsevät toisinaan suunnittelemaan ja järjestämään “liikkarin” omien toiveidensa pohjalta. Lapset saavat mahdollisuuden olla mukana arkipäivän toiminnoissa kuten pöydän kattamisessa ja nimetyissä vastuutehtävissä.

Lapsi on mukana Leops-keskustelussa vaikuttamassa ja harjoittelemassa arviointia.

5. Yhteistyö huoltajien kanssa

Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön perustana ovat päivittäiset keskustelut tulo- ja lähtötilanteissa. Yhteistyössä on käytössä eVaka: tiedottamisessa ja viestintäkanavana. Laitamme joka perjantai viikkotiedotteen kuluneesta toiminnasta eskarilaisten huoltajille. Lisäksi lähetämme huoltajille

kuukausitiedotteen kuluneen kuukauden puuhista ja niiden taustalla vaikuttaneista pedagogisista tavoitteista. Yhteistyötä huoltajien kanssa ovat myös valtakunnallisen esiopetussuunnitelman mukaiset oppimissuunnitelmakeskustelut sekä syyskaudella pidetyt vanhempainillat ja vanhempien toiveiden kerääminen esiopetusvuodelle.

6. Kaksikielinen esiopetus

Kielitietoisuutta edistetään tutustumalla eri kieliin erityisesti esiopetusryhmässä vaikuttavien lasten kielitaustaan. Tutustumme Oulun kielituutoreiden tekemän materiaalin (kieltenopetusouluss.wordpress.com) avulla maaliskuussa tehtävään A1-kielivalintaan ja siihen mahdollisesti kuuluviin kieliin. Näitä kieliä, joihin tutustumme esiopetusryhmässä ovat: englanti, ruotsi, espanja, saksa ja ranska. Kielisuihkutustuokioilla katsomme kyseiseen kieleen ja kulttuuriin liittyvät opetusvideot, joiden mukaan harjoitteleme kieltä lausuen ja laulaen, esimerkiksi numeroita tai värejä. Lisäksi harjoitteleme tervehtimistä, oman nimen kertomista ja kiittämistä kyseisellä kielellä. Ryhmätilassamme näkyy näiden maiden liput ja nimet, sekä tervehdykset sen maan kielellä. Ryhmätilaamme laitetaan esille esimerkiksi englanninkielisiä sanoja suomenkielisten sanojen viereen tukemaan oppimista, kuten viikonpäivät, värit, kuukaudet ja muut nimetyt esineet lasten kielitietoisuuden lisäämiseksi.

Tuemme lasten suomen kielen kehittymistä esiopetussuunnitelman perusteiden ja lasten yksilöllisten tarpeiden sekä huoltajien toiveiden mukaisesti. Kielitietoinen oppimisympäristö rakentuu ryhmissämme tutustumalla suomen kieleen eri tavoin ja hyödynnämme esimerkiksi lähikirjaston palveluita säännöllisesti. Suomen kielen kehitystä ryhmässämme tukee kuvatuettu strukturoitu päivärytmi, pienryhmätoiminta, erilaiset apuvälineet ja lämmin vuorovaikutus. Opimme monikielisen leikin avulla. Toisessa esiopetusryhmässämme on toiminut syyslukukauden ajan S2-opettaja kerran viikossa tukenamme, ja häneltä olemme saaneet paljon hyvää materiaalia suomen kielen opettamiseen sitä tarvitseville, sekä kerrontataitojen vahvistamiseen muiden lasten kanssa.

7. Kasvun ja oppimisen tuki

Teemme kaikille lapsille esiopetussuunnitelmat (LEOPS). Kaikille eskarilaisille yhteinen tuki on yleinen tuki. Tarvittaessa teemme pedagogisen arvion, jonka myötä lapsi siirtyy tehostettuun tukeen. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa suunnittelemme tarvittavia tuen keinoja ja arvioimme tuen toteutumista ja riittävyyttä. Vahvimpana tuen muotona on erityinen tuki, jota varten tehdään pedagoginen selvitys ennen käytävää henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmakeskustelua (HOJKS). Moniammatillisessa yhteistyössä on mukana koulupsykologi ja/tai koulukuraattori.

8. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö

Teemme suunnitelmallista ja tavoitteellista yhteistyötä säännönmukaisesti Pateniemen alakoulun kanssa, jossa kummallakin esiopetusryhmällä on omat kummiluokkansa. Yhteistyön pohjana ovat vuosikello ja yhteinen teema "kestävä kehitys". Oppimisympäristöinä näissä lasten tapaamisissa toimivat koulun sisä- ja ulkotilat, sekä lähiympäristön luonto. Yhteistyön työalustana toimivat Vaka Esiopetus TEAMS- ryhmä ja säännölliset kokoukset Herukka-Pateniemi-Rajakylä-alueella.

Esiopetusryhmien ja alkuopetuksen opettajat tapaavat toisiaan näissä esi- ja alkuopetuksen palaverissa koululla säännöllisesti muutaman kerran lukuvuoden aikana, jolloin käydään läpi yhdessä tehdyt tavoitteet, suunnitelmat ja arvioidaan tapahtunutta ja samalla kehitetään toimintaa jatkon yhteistyötä ajatellen.

Syksyn aikana koulun laaja-alainen erityisopettaja käy ryhmissä tapaamassa lapsia ja havainnoimassa KPT-tehtävän (kontrolloitu piirrostarkkailu) tekoa tai vastaavaa tehtävää, jossa kartoitetaan lapsen kielellisiä ja matemaattisia valmiuksia sekä työskentelytaitoja ja ohjeiden mukaan toimimista. Keväällä käymme siirtopalaverin koulun kanssa.

9. Arviointi

Arvioimme toimintaamme ja käytäntöjämme arjessa koko ajan. Saamme myös lapsilta päivittäin palautetta. Arvioimme säännöllisesti tavoitteiden toteutumista. Lasten oppimissuunnitelmakeskusteluissa yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa arvioimme säännönmukaisesti ja suunnitelmallisesti tavoitteita ja niiden toteutumista.